

Sygn. akt II CSK 51/14

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku P. [...] Spółki Akcyjnej w K.
przy uczestnictwie E. D. i T. D.
o stwierdzenie zasiedzenia służebności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 lipca 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.
z dnia 19 września 2013 r., sygn. akt IV Ca [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestników postępowania
solidarnie kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 8 marca 2013 r. Sąd Rejonowy w P. stwierdził, że wnioskodawca P. [...] Spółka Akcyjna w W. nabył przez zasiedzenie z dniem 1 stycznia 2003 r. służebność gruntową o treści odpowiadającej służebności przesylu, obciążającą nieruchomość uczestników E. D. i T. D. położoną w B. gmina S..

Postanowieniem z dnia 19 września 2013 r. Sąd Okręgowy w P. uwzględnił apelację uczestników i zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że oddalił wnioski i orzekł o kosztach postępowania, przyjmując, że wnioskodawca nie objął nieruchomości w posiadanie w zakresie służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesylu w dobrej wierze, a 30-letni okres niezbędny do zasiedzenia służebności w złej wierze nie upłynął.

Wnioskodawca wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego, które zaskarżył w całości, zarzucając naruszenie art. 244 § 1 k.p.c. w zw. z art. 252 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 382 k.p.c., art. 234 k.p.c. w zw. z art. 7 k.c., art. 6 k.c., art. 292 zd. 1 k.c., art. 172 § 1 k.c., art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 292 k.c. w zw. z art. 172 § 1 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art.

398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c., powołał się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości lub powodujących rozbieżności interpretacyjne a ponadto na oczywistą zasadność skargi.

Wnioskodawca stwierdził, że „istota występującego w sprawie zagadnienia prawnego polega na tym, że art. 7 k.c. w zw. z art. 172 § 1 oraz 292 k.c. oraz w zw. z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości w aspekcie przyznania dobrej wiary przedsiębiorstwu państwowemu bądź innym jednostkom wymienionym w treści tego artykułu w dacie obejmowania w posiadanie służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu budzi poważne wątpliwości i jak dotychczas nie doczekał się kompleksowego wyjaśnienia, a w związku z tym powinien zostać zinterpretowany przez Sąd Najwyższy”.

W wypadku powołania się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, obowiązkiem skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. Sformułowanie zagadnienia powinno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2013 r., II UK 71/13, LEX nr 1331300).

Zagadnienie wskazane przez skarżącego nie przystaje do okoliczności faktycznych ustalonych przez Sąd Okręgowy w wyniku przeprowadzonej przez ten Sąd oceny dowodów, której skarżący nie może kwestionować w skardze (art. 398³ § 3 k.p.c.) i wiążących dla Sądu Najwyższego (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), z których wynika, że co do nieruchomości objętej wnioskiem brak dokumentów potwierdzających wejście przez skarżącego (jego poprzednika) w posiadanie nieruchomości w zakresie służebności w warunkach uzasadniających stosowanie

art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości.

Z kolei wykazując spełnienie przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. skarżący powinien nie tylko sprecyzować przepisy wymagające wykładni, ale także wyjaśnić, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości. Konieczne jest przedstawienie tych wątpliwości, przytoczenie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej. Jeżeli zaś skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecznictwie, to zobowiązany jest przytoczyć rozbieżne orzeczenia sądów i poddać je analizie w celu wykazania, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu, bądź też przytoczyć argumenty wskazujące, że wykładnia przeprowadzona przez sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego. Ponadto, ze względu na publiczne zadania jakie ma do spełnienia rozpoznanie skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, LEX nr 1238124). Wnioskodawca podniósł, że wykładni wymaga art. 172 § 1 w zw. z art. 292 k.c. co do przesłanek dobrej wiary zasiadającego służebność gruntową, ponieważ w orzecznictwie sądów w identycznych okolicznościach przepisy te są interpretowane rozbieżnie. Przytoczone przepisy zostały już jednak wyłożone przez Sąd Najwyższy w analogicznym stanie faktycznym, dotyczącym tej samej linii energetycznej i ustaleń poczynionych w oparciu o analogiczny materiał dowodowy w postanowieniu z dnia 7 maja 2014 r. (II CSK 472/13, nie publ.), co powoduje, że nie ma potrzeby rozważania tożsamego zagadnienia ponownie.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej jako przesłankę wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, skarżący powinien wykazać, że w sprawie doszło do oczywistego, tj. kwalifikowanego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w Sądzie drugiej instancji wyrok

oczywiście wadliwy. Sam zarzut naruszenia, nawet oczywistego, określonych przepisów prawa nie jest wystarczający, gdyż nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Mimo bowiem nawet oczywistego naruszenia prawa, wyrok może być prawidłowy (postanowienie SN z dnia 7 grudnia 2011 r., V CSK 113/11, nie publ.). Skarżący uważa, że Sąd Okręgowy w sposób oczywisty naruszył przepisy art. 234 k.p.c. w zw. z art. 6, art. 7, art. 172 § 1 i art. 292 k.c. oraz art. 244 § 1 w zw. z art. 252 k.c., jednak treść uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wyjaśnia przyczyny stanowiska zajętego przez Sąd drugiej instancji, które nie wskazują na oczywiste, narzucające się błędy w interpretacji bądź stosowaniu prawa materialnego lub procesowego, prowadzące do oczywistej wadliwości zaskarżonego postanowienia.

Przyczyny, którymi wnioskodawca uzasadnił potrzebę przyjęcia jego skargi do rozpoznania nie okazały się więc uzasadnione.

Okoliczności sprawy nie wskazują także na występowanie innych przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania, wobec czego należało odmówić jej przyjęcia do merytorycznego rozpatrzenia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z treści art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 i art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 520 § 3 k.p.c.

[aw]